

از عوارض منفی بحران هویت در این دوره، تردید و ابهام در تشخیص مذهبی و نظام ارزشی است.

توصیف ناتوانی جوان در قبول نقشی که جامعه از او انتظار دارد.

در گذشته، «مکان» نقش کلیدی در خلق هویت اجتماعی افراد داشت اما بدنبال مدرنیته و خصوصاً بدنبال ظهور تکنولوژی‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی، نقش مکان در شکل دهی به هویت بسیار کم‌رنگ شد؛ چرا که رسانه‌ها و تکنولوژی‌های ارتباطی قادرند فرد را از مکان خودش جدا کنند و به جهان پیوند بزنند.

هادی شجاعی

این سن غرایز جنسی نیز بر این امر دامن می‌زند و «هویت مذهبی» او را تهدید می‌کند و اگر هم به ظاهر هویت مذهبی را قبول کند، این عدم تعادل شخصیتی و روانی در هویت مذهبی نیز تأثیر گذاشته و به صورت افراط و تفریط بروز می‌کند و گاهی او را در میان تضادی پیچیده اسیر می‌کند.

در نتیجه برای آنکه شاهد روند رو به رشد فرهنگ مذهبی و استحکام زیر ساخت‌های «هویت دینی» جوانان باشیم باید به موارد ذیل توجه نمود:

۱. باید زمینه شناخت با اسلام ناب و فلسفه احکام و مباحث عقیدتی را با استفاده از ابزار روزآمد و شیوه‌های بدیع فراهم آورد.
۲. باید به درستی تبیین گردد که میان دین و مظاهر توسعه و بهره‌وری از محصولات فناوری هیچ تضادی وجود ندارد.
۳. با نفوذ فرهنگ بیگانه و تبلیغات سوء دشمنان و رواج ولنگاری فکری و اخلاقی برخورد مناسب شود.
۴. در عملکردها و روش‌ها تجدید نظر نموده و رفورم و اصلاح عمیقی در این قسمت به عمل آورد؛ باید با منطقی روز و افکار نو آشنا شد.

فرد را از مکان خودش جدا کنند و به جهان پیوند بزنند. در نتیجه افراد با منابع هویت‌یابی متکثرتری روبه‌رو هستند و هویت‌یابی شکلی غیر محلی و جهانی پیدا کرده است.

از سوی دیگر، ایام جوانی و نوجوانی با دگرگونی‌هایی در جسم و روان انسان همراه است. جوان به سرعت رشد کرده و شاهد تکامل جسمانی و نیرومندی بدنی خویش است و همزمان عواطف و احساسات او نیز دچار تحول اساسی می‌شود. از عوارض منفی بحران هویت در این دوره، تردید و ابهام در تشخیص مذهبی و نظام ارزشی است؛ به ویژه آنکه همزمان با این بحران، قدرت تفکر انتزاعی در جوانان رشد نموده و به استقلال و استنتاج مسائل علاقه‌مند می‌شوند و به بررسی برهانی و منطقی دین در پاسخگویی به مسائل توجه می‌نمایند؛ و این خود مشکل را دو چندان کرده و جوانی را که در وضعیت بحرانی نقش و وظایفی را که به وسیله خانواده و اجتماع برای وی مناسب تشخیص داده می‌شود، با تمسخر و یا با پرخاشگری رد می‌کند، بیشتر به ورطه خطر و انحراف می‌کشاند؛ به ویژه که در

دانشمندان علوم روان‌شناسی و روان‌شناسی اجتماعی هویت را اینگونه تعریف می‌کنند: «مجموعه ویژگی‌هایی است که تفاوت فرد از دیگران یا شباهت او به دیگران را موجب می‌گردد که برای ساختن آن، عناصر زیادی مورد استفاده قرار می‌گیرد. هر شخص، برای به‌وجود آمدن تصویر ذهنی از خود، بر تفسیری که از واکنش‌های دیگر درباره خود دارد تکیه می‌کند».

بحران هویت (Identity crisis)، واژه‌ای است که اریکسون، روان‌شناس مشهور آن را «برای توصیف ناتوانی جوان در قبول نقشی که جامعه از او انتظار دارد» به کار برده است. بحران هویت از مقولات مهم در عصر جدید و مورد تأکید در دهه‌های اخیر در سراسر جهان است. از یک سو فرایند هویت‌یابی در دوران مدرن تغییر شکل داده است. در گذشته، «مکان» نقش کلیدی در خلق هویت اجتماعی افراد داشت اما به دنبال مدرنیته و خصوصاً به دنبال ظهور تکنولوژی‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی، نقش مکان در شکل دهی به هویت بسیار کم‌رنگ شد؛ چرا که رسانه‌ها و تکنولوژی‌های ارتباطی قادرند